

Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym. Nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych, red. Jolanta Krieger-Knieja i Urszula Pa-procka-Piotrowska, Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II 2006, ss. 494. Prace Wydziału Historyczno-Filologicznego 127. ISBN 83-7306-315-3.

Jak skutecznie komunikować się z innymi i ze światem? Odpowiedź na to jedno z najważniejszych pytań współczesności wydaje się oczywista, skoro znamy obecnie tak wiele technicznych sposobów komunikowania się, doskonalonych z dnia na dzień pod względem tempa i zakresu możliwości użytkowych. Paradoks tkwi jednak w owej skuteczności komunikacji, która nigdy nie była, nadal nie jest i przecież – miejmy nadzieję – nigdy nie będzie prostą pochodną poziomu technologicznego narzędzi. Nie dziwi więc, że bada się i analizuje rozmaite aspekty efektywności komunikacyjnej. Jednym z jej wcieleń jest komunikacja językowa, ściślej: wielojęzykowa.

W takim właśnie tematycznym nurcie badawczym mieści się tom *Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym. Nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych*, w którym już we wstępie szkicuje się tło omawianych problemów glottodydaktycznych jako funkcjonowanie w społeczeństwie globalnym. Tom jest obszerny: obejmuje 44 teksty autorów reprezentujących większość neofilologicznych środowisk uniwersyteckich, a także językowe kolegia nauczycielskie, instytucje edukacyjne dla nauczycieli i szkoły ponadgimnazjalne. Już nawet ten fakt sugeruje podwójne – teoretyczne i praktyczne – ujmowanie problematyki glottodydaktycznej. I tak jest w istocie. Zamieszczone w tomie opracowania podejmują szerokie spektrum zagadnień nauczania i uczenia się języków obcych, omawiając je teoretycznie, sugerując dalsze postępowanie analityczne i proponując rozwiązania praktyczne, niejednokrotnie już sprawdzone i pozytywnie ocenione. W ten sposób rysuje się wyraźne grono odbiorców omawianego tomu. Są to neofilolodzy akademicy, nauczyciele języków obcych (od poziomu przedszkola do lektoratów uniwersyteckich), osoby doskonalące znajomość języków obcych samodzielnie i na kursach.

Zebrane artykuły podzielono na sześć części. Najobszerniejsza z nich, zawierająca 11 tekstów, dotyczy kształtowania kompetencji językowych, komunikacyjnych i inter-

kulturowych, w tym m.in. roli korpusów językowych w nauczaniu języka obcego (E. Surdacka), elementów kształcenia literackiego w glottodydaktyce (B. Kędzia-Klebeko), elementów wiedzy o kulturze w powiązaniu z językiem obcym (M. Walat, I. Orchowska, A. Nowicka, A. Jaroszewska, A. Gałkowski). Wszystkie te zagadnienia autorzy odnoszą do sytuacji medialnego nawału informacyjnego i globalizacji.

Za szczególnie cenne należy uznać opracowania dotyczące pracy z uczniami, którzy nie są modelowym wcieleniem ideału osoby uczącej się języka obcego. Chodzi tu o trudności dyslektyków, osób z deficytami mowy, niewidomych. Chwała autorom tych artykułów (B. Marek, K. Karpińska-Szaj, A. M. Różańska, M. Łaszkiwicz) za sygnalizowanie niewdzięcznych i trudnych problemów, stawianie ich w świetle refleksji badawczej, dowodzenie podmiotowości każdego ucznia w procesie przyswajania języka obcego, a także za ciekawe sugestie i pomysły wykorzystywania multimediów właśnie w pracy „niewzorcowej”.

Zagłębienie się w lekturę omawianego zbioru tekstów glottodydaktycznych inspirowane jest też do kolejnych przemyśleń i badań. Chodzi na przykład o zwrócenie uwagi na bardzo różnorodne źródła materiału do nauczania i uczenia się, a więc nie tylko podręczniki, obcojęzyczną literaturę piękną i prasę, ale płyty CD, nagrania audio i wideo, witryny, blogi i strony internetowe (przeznaczone do wykorzystywania dydaktycznego albo ogólne), materiał onomastyczny, komunikaty reklamowe, praktyczną konfrontację ze strukturami języka ojczystego, metody e-learningu. Po zapoznaniu się z propozycjami autorów nietrudno odnieść wrażenie o udatnych próbach glottodydaktycznego okiełznania szumu informacyjnego niesionego przez naszą cywilizację, co samo w sobie jest już nęcące. A jeśli jeszcze skutecznie podziała na tych, którzy uczą (się) języka obcego...

Lektura tomu *Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym* daje zatem wieloraką satysfakcję, co nie znaczy, że czytelnik nie tęskni do jeszcze innego spojrzenia na niektóre z sygnalizowanych zagadnień. Ciekawa byłaby szersza perspektywa oglądu glottodydaktyki z punktu widzenia także lektora języka polskiego dla cudzoziemców, nauczycieli innych języków (niż angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, włoski, hiszpański), szczególnie słowiańskich dla Polaków, edukacji językowej Polonii. Oczywiście nie sposób zająć się tyloma zagadnieniami w jednym tomie tekstów. Pozostaje więc mieć nadzieję, że z czasem pojawią się kolejne publikacje rozwijające tematykę glottodydaktyczną wobec globalizacji i multimediów.

Agnieszka Karolczuk
Katedra Języka Polskiego KUL